

EFFEKTUTVÄRDERING REGLAB

PRESENTATION PÅ ÅRSMÖTE

HALMSTAD 9 FEB 2016

SYFTE OCH AGENDA

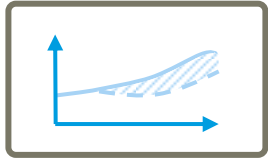

- Presentera Rambölls slutsatser från effektutvärderingen
- Informera om hur utvärderingen har genomförts
- Diskutera slutsatser och implikationer för Reglab framåt

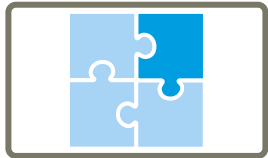

OM UTVÄRDERINGEN

EFFEKTUTVÄRDERINGEN SYFTAR TILL ATT BEDÖMA REGLABS EFFEKTER OCH FÖRSTÅ DESS FUNKTION OCH ROLL

Effektutvärderingen syftar till att bedöma vilka effekter som Reglabs verksamhet har fått i regionerna och på det regionala utvecklingssystemet mer allmänt i Sverige.

I förlängningen syftar utvärderingen till att öka förståelsen för Reglabs funktion och roll inom det regionala utvecklingssystemet och genom det sporra en diskussion kring Reglabs fortsatta utveckling och inriktning.

TVÅ FRÅGESTÄLLNINGAR HAR VÄGLETT ARBETET

Utvärderingens
frågeställningar

1

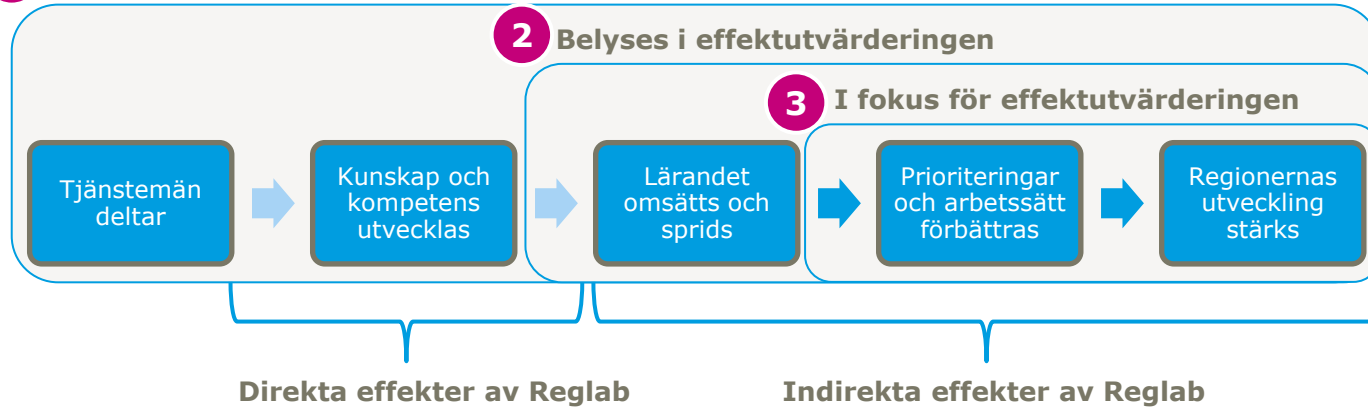
Hur har Reglab förändrat regionernas utvecklingsarbete?

2

Hur har Reglab förändrat det regionala utvecklingssystemets funktionssätt?

EFFEKTUTVÄRDERINGEN FOKUSERAR PÅ SPRIDNINGSEFFEKTER AV LÄRANDE OCH REGLABS SYSTEMPÅVERKAN

1 Hur Reglab är tänkt att fungera

...men, vad kan egentligen sägas vara en effekt av Reglab?

UNDER 2013 GENOMFÖRDE RAMBÖLL EN HALVTIDSUTVÄRDERING AV REGLAB

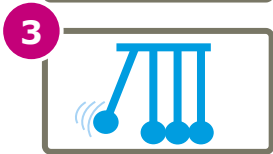
Halvtidsutvärderingen visade på att Reglabs logik och verksamhet fungerar väl

Reglab står på stabila fundament som lägger grunden för kunskapsutbyte och samproduktion

...det lärande som sker inom Reglab omsätts också i praktisk handling inom medlemsorganisationerna

...men nyttan/effekterna av Reglab är beroende av hur medlemsorganisationerna använder sig av Reglab som ett utvecklingsinstrument.

HALVTIDSUTVÄRDERINGEN AV REGLAB VISADE OCKSÅ ATT REGLABS EFFEKTER ÄR SVÅRFÅNGADE

1

Svårt för de som deltar i Reglabs aktiviteter att själva spåra förändrade beslut till sitt eget lärande

2

Svårt att värdera Reglabs betydelse och avtryck i relation till andra faktorer som påverkar

3

Svårt att generalisera effekter som är giltiga för olika aktörer och sammanhang

”Det är nog svårt att peka på att någon enskild insats beror på Reglab. Vad som sker är alltid resultatet av ett flertal aktörer som gemensamt agerar och uppnår målet”.

HALVTIDSUTVÄRDERINGEN FÖRDE MED SIG TVÅ VIKTIGA LÄRDOMAR FÖR EFFEKTUTVÄRDERINGEN

Två viktiga
lärdomar från
halvtids-
utvärderingen

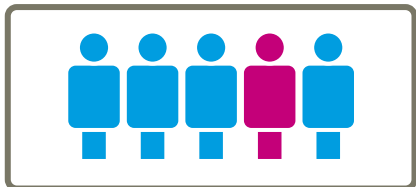
1

Vi måste utgå från det konkreta utvecklingsarbete som sker regionalt för att kunna hitta, spåra och förstå Reglabs effekter, inte Reglabs aktiviteter

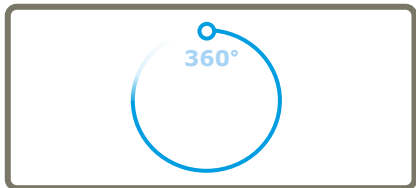
2

Vi ska inte försöka hitta generella effekter av Reglab utan snarare försöka hitta effekter som illustrerar en bredd av olika typer nyttor som Reglab är med och bidrar till

ETT FÖRDJUPAT KVALITATIVT ARBETSSÄTT HAR VALTS FÖR ATT FÖRSÖKA FÅNGA REGLABS EFFEKTER

Fallstudier (fokusgrupper och intervjuer) av fem olika fall inom två utvalda sakområden

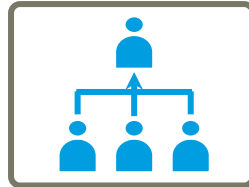
”Skuggkontroll” (fokusgrupp och intervjuer) med viktiga intressenter inom det regionala utvecklingssystemet

Dokumentstudier (litteraturgenomgång, halvtidsutvärdering etc.)

REGLABS EFFEKTER KOMMER ALDRIG ATT KUNNA BEVISAS UTAN BYGGER PÅ RIMLIGHETSBEDÖMNINGAR

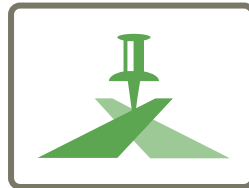
Även om det inte går
att bevisa eller mäta
Reglabs effekter har vi
genomgående försökt:

Samla många personer med olika
perspektiv och erfarenheter (30+)
vid samma tillfälle (5)

Fokusera på kontexten så att vi kan
värdera effektens betydelse och
rimlighet

Resonera kontrafaktiskt så att vi
inkluderar såväl Reglabs positiva
som negativa avtryck i vår värdering

TVÅ OMRÅDEN HAR VALTS UT FÖR ATT ILLUSTRERA REGLABS OLIKA FUNKTIONER OCH MÖJLIGA EFFEKTER

Fallstudierna täcker in två breda ämnesmässiga områden som har utgjort en stomme för Reglabs verksamhet sett till antalet år, aktiviteter och deltagare:

- innovation
- kompetensförsörjning

Dalarna – Reglabs betydelse för det strategiska innovationsarbetet i Dalarna

Norrbottnen – Betydelsen av Reglabs Innovationsindex för det regionala innovations- och utvecklingsarbetet i Norrbotten

Skåne – Reglabs betydelse som testplattform för utvecklingen av Region Skånes roller och förmågor som utvecklingsaktör

Östergötland – Reglabs betydelse för det regionala strategiska kompetensförsörjningsarbetet i Östergötland

Kompetensförsörjning – Reglabs betydelse för den nationella policyutvecklingen inom kompetensförsörjningsområdet

FALLSTUDIERNA VISAR PÅ OLIKA TYPER AV EFFEKTER SOM LIGGER TILL GRUND FÖR EN SAMLAD VÄRDERING

- Fallstudierna visar på att Reglab har skapat effekter på alla nivåer (individ, organisation, system).
- Det är lättare att peka ut Reglab som en bidragande faktor (kontribution) för förändring än som en avgörande faktor (attribution).
- Reglab utgör vanligen en av flera komponenter som har haft betydelse för att förändring har uppstått.

RAMBÖLLS BEDÖMNING AV REGLABS ROLL OCH FUNKTION INOM DET REGIONALA UTVECKLINGSSYSTEMET

DET GEMENSAMMA LÄRANDET ÄR VIKTIGT FÖR DET REGIONALA UTVECKLINGSSYSTEMETS UTVECKLINGSKRAFT

- Det gemensamma lärandet fyller en viktig funktion för det regionala utvecklingsarbetet och har blivit allt viktigare under det senaste decenniets regionaliseringsprocess
- Lärandets betydelse har markerats allt tydligare, inte minst i den nationella strategin för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020
- Aktörer inom det regionala utvecklingsystemet har historiskt sett haft svårt att generera tillräckligt med lärande

REGLAB HAR Fyllt EN UNIK ROLL OCH ÄNDAMÅLSENLIG FUNKTION FÖR LÄRANDET INOM REGIONAL UTVECKLING

1

Regionala utvecklingsaktörer är med på lika villkor

2

Plattformen är neutral, opolitisk och fristående från nationell styrning och finansiering

Vad som gör Reglab unikt

4

Verksamhetens innehåll och agenda utgår från och styrs av regionernas egna behov

3

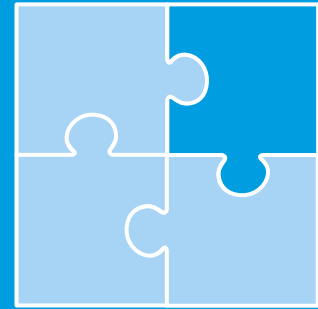
Aktiviteterna utgår från en återkommande och välförankrad metod för kollegialt lärande

TRE FAKTORER BEDÖMS SÄRSKILT HA BIDRAGIT TILL REGLABS PASSFORM INOM DET REGIONALA UTVECKLINGSSYSTEMET

Behovsbild: Verksamhetsidén upplevs ha fyllt ett tomrum och har genom det åtnjtit bred legitimitet

Lärandefokus: Reglabs ensidiga fokus på lärande och metodutveckling har uppfattats som ofarligt och inneboende positivt

Praktikerinriktning: Reglab har (primärt) inte attraherat politiker och ledande tjänstemän vilket gjort att Reglab har kunnat samexistera med ordinarie strukturer för styrning och dialog

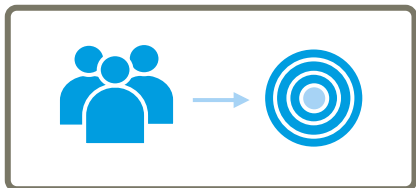

Reglabs passform

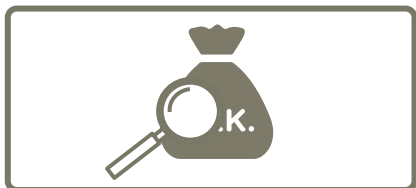
JÄMFÖRT MED ANDRA AKTÖRER/SAMMANHANG BEDÖMS DESSA SÄRDRAG SÄRSKILT BIDRAGIT TILL ATT:

Skapa acceptans och legitimitet för Reglabs verksamhet och dess idé

Understödja ägarskap för lärandeprocessen bland deltagande individer och organisationer

Göra Reglab till ett kostnadseffektivt alternativ för dess medlemmar

REGLAB HAR LEVT I SYMBIOS MED ANDRA AKTÖRER OCH ARENOR VIKTIGA FÖR ATT GENERERA LÄRANDE

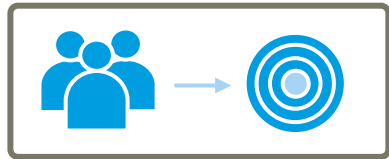
- Utan Reglab bedöms det som troligt att flertalet aktörer och arenor hade tagit en mer aktiv roll kring att stimulera lärande
- ...Det bedöms dock inte som troligt att Reglab har trängt undan alternativa "bättre" initiativ till lärande (undanträngningseffekt)
- ...Tvärtom bedöms Reglab ha stärkt flera aktörers förmågor att generera lärande (synergieffekt)

- Regeringskansliet (N-dep)
- Nationella myndigheter
- Regionala utvecklingsaktörer
- Universitet och högskolor
- Nationella nätverk
- Internationella nätverk
- SKL
- Privat konsultmarknad

**BEDÖMNING AV REGLABS EFFEKTER
PÅ REGIONERNA OCH DET
REGIONALA UTVECKLINGSSYSTEMET**

REGLAB HAR VARIT EN VIKTIG MOTOR FÖR ATT GENERERA LÄRANDE, DIALOG OCH ETT KOLLEGIALT SAMMANHANG INOM DET REGIONALA UTVECKLINGSSYSTEMET

Reglabs nedifrån-och-upp-baserade metoder och processer har stimulerat regionalt ägarskap och mobilisering för lärande och utvecklingsarbete

Reglab har varit viktigt för att minska avstånd och sänka trösklar för mellanregionalt erfarenhetsutbyte och kollegialt samarbete

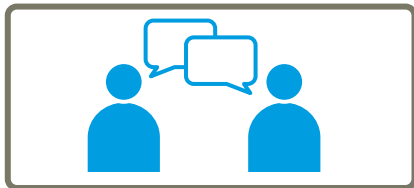
REGLAB HAR FÖRÄNDRAT DE STRUKTURELLA FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR ATT GENERERA LÄRANDE INOM DET REGIONALA UTVECKLINGSSYSTEMET

Reglab har sänkt de ekonomiska trösklarna och initiativmässiga spärrarna för att bedriva kompetens- och verksamhetsutveckling

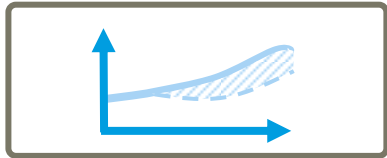

Reglab har öppnat upp en arena för kontinuerligt relationsbyggande vilket har varit en starkt bidragande orsak till att den regionala utvecklingsprofessionen har kunnat formera sig i Sverige

Reglab har etablerat en metod för kollegialt lärande som har blivit förankrad och vidare spridits inom det regionala utvecklingssystemet

REGLAB HAR STÄRKT REGIONERNAS STRATEGISKA FÖRMÅGOR OCH KAPACITET

Reglab har bidragit till att bygga strategiska kompetenser och förmågor som långsiktigt leder till ökad effektivitet och utvecklingskraft i regionernas utvecklingsarbete

Reglab har utgjort ett kollegialt sammanhang som ökat utvecklingsaktörernas attraktivitet som arbetsgivare och gjort dem mindre sårbara för personalomsättning

REGLAB HAR KOPPLAT UPP REGIONERNA MOT VARANDRA OCH OMVÄRLDEN VILKET TRIGGAT ÖKAD UTVECKLINGSKRAFT

Reglab har stärkt regionernas omvärldsbevakning, särskilt i tidiga utvecklingskedan av enskilda sakområden, vilket har bidragit till ökad effektivitet och ambitionsnivå i utvecklingsarbetet

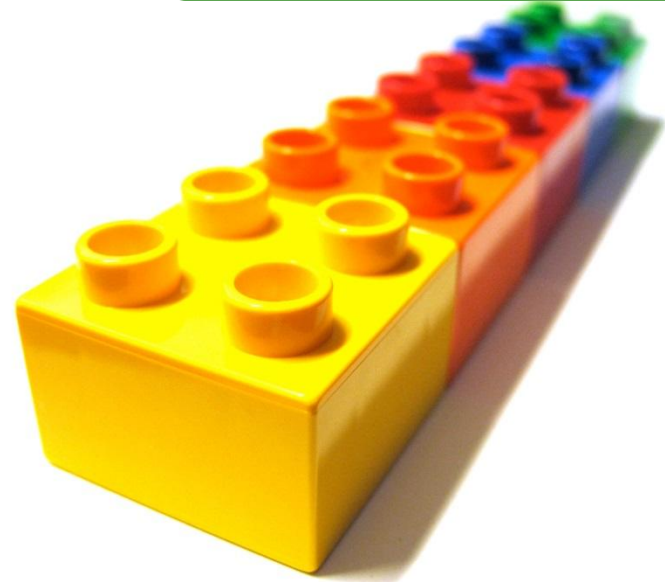

Reglab har triggat en utvecklingskraft som skapat ökad proaktivitet och strategisk höjd inom regionernas utvecklingsarbete

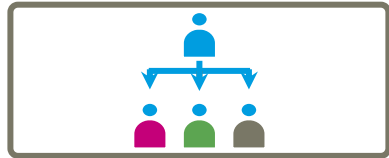
REGLAB HAR GENERERAT OLIKA TYPER AV EFFEKTER I OLIKA REGIONALA SAMMANHANG

Exempel Dalarna

- Reglab tidigarelade Region Dalarnas smart specialiseringsstrategi, vilket bedöms ha medfört:
 - Ökad regional samsyn kring regionala utmaningar och behov
 - Ökad regional samsyn och förståelse för strategiska koncept
 - Förbättrade förutsättningar att attrahera externa medel

REGLAB HAR I FÖRLÄNGNINGEN STÄRKT DET REGIONALA UTVECKLINGSSYSTEMETS FUNKTIONSSÄTT...

Möjligheten för mindre resursstarka regionala aktörer att delta i Reglab har medfört en utjämnande (kompensatorisk) effekt på de regionala utvecklingsaktörernas strategiska förmågor

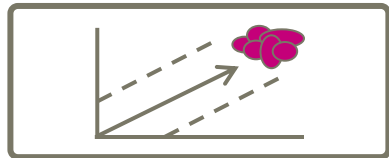
Genom sin nedifrån-och-upp-logik har Reglab möjliggjort att utvecklingsfrågor och utvecklingsinitiativ har lyfts utanför de ordinarie styrkanalerna

...OCH BIDRAGIT TILL EN BÄTTRE FLERNIVÅSTYRNING (MULTI LEVEL GOVERNANCE)

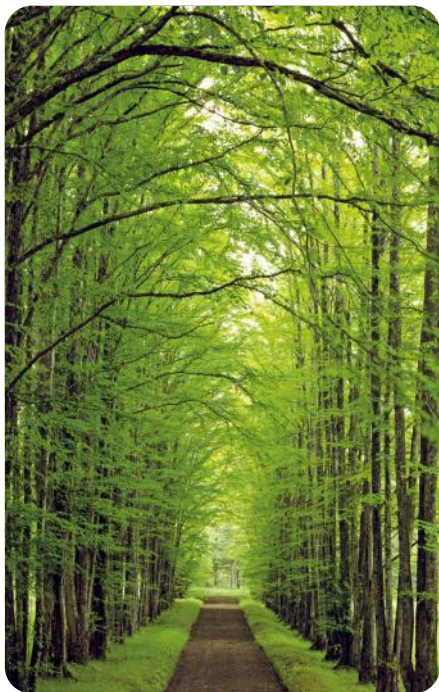
Genom att stärka de regionala utvecklingsaktörernas sektorskompetens och omvärldskunskap har Reglab också bidragit till att stärka aktörernas legitimitet och mjuka styrningsförmågor i relation till regionala intressenter

Genom att bygga strategiska förmågor regionalt har Reglab stärkt den regionala nivåns kapacitet att ta emot och ta sig utvecklingsmandat

**AVSLUTANDE UTBLICK KRING
STRATEGISKA VÄGVAL**

OM REGLAB OCH KUNSKAPSÖVERFÖRINGEN TILL POLITIKEN

- Komplexiteten i det regionala utvecklingsuppdraget ökar.
- Behovet av fördjupad kompetens och förståelse riskerar att skapa ett glapp mellan tjänstemän och politiker, särskilt inom "nyare" och sakområdesmässigt mer komplexa utvecklingsområden.
- Mycket av den kunskap och de strategiska förmågor som tjänstemän förvärvar genom Reglab behöver överföras till den politiska nivån för att få utväxling.
- Går det att bygga vidare på Reglabs beprövade lärandemodell och skapa ett attraktivt erbjudande för politiken eller på annat sätt understödja kunskapsöverföringen?

OM REGLAB OCH FLERNIVÅSTYRNINGEN

- Reglab har indirekt bidragit till att stärka den svenska flernivåstyrningen.
- Skulle Reglab kunna ta en tydligare roll i att understödja nationell dialog utifrån ett regionalt perspektiv?
 - ...exempelvis som fristående arena för diskussion och remissbehandling av nationella strategier i tidiga skeden
 - ...och utan att samtidigt äventyra Reglabs passform inom det regionala utvecklingssystemet

OM REGLAB OCH EUROPEISKA NÄTVERK

- Seriges regioner väljer att engagera sig i europeiska nätverk för lärande och omvärldsbevakning.
- Intresset för att jämföra sig med och utvecklas tillsammans med Europeiska regioner i framkant är stort.
- Hur bör Reglab förhålla sig till detta intresse och dessa sammanhang?

DISKUSSION

- Känner ni igen er i utvärderingen?
- Ville ni det här?

A blue-tinted photograph of a modern, curved glass building facade. The word "RAMBOLL" is visible on a sign at the top of the building. The image is used as a background for the text.

RAMBOLL

TACK FÖR MIG!

MARTIN.BODENSTEN@RAMBOLL.COM
070-754 94 58